

Toch heeft 'den Heere behaagd, dat we iets ontrent dat wegschuldigend leven zullen weten.

En dat niet enkel uit het woord, dat van Hem bewaard is, toen Hij, als knaap van twaalf jaren, zichzelve heeft leeren kennen als Zoon des Vaders daar in den tempel te Jeruzalem.

Maar ook uit wat men te Nazareth van Hem mompelt als Hij daar in de synagoge is opgetreden en heeft gezegd: 'Heden is deze Schrift in uwe ooren vervuld!'

Ze werden daar in Nazareth aan Hem geërgerd. Ze hebben zich aan Hem gestooten en daarom Hem weggestooten uit hun leven.

Indien Hij maar uit een vreemde wereld, gelijk Johannes de Dooper uit de woestijnwereld, tot hen was gekomen!

Hun verwondering over Zijn woord en werk zou, naar den mensch gesproken, het langer hebben uitgehouden.

Nu sloeg die verwondering al aanstands om in ergernis.

Hij kwam uit hun eigen wereld. Ze noemen den naam van Jozef, dien ze voor Zijn vader hebben gehouden. Ze noemen den naam van Maria, Zijn moeder. Ze noemen Zijn broeders en zusters op, Jakobus en Joses en Judas en Simon. Ze kennen Hem als den zoon des timmermans. Ja sterker nog: „Is deze niet de timmerman?"

In dat schimpwoord van de Nazareners heeft het den Heiligen Geest behaagd ons voor een enkel oogenblik weg te schuiven het gordijn, dat het verborgen Middelaarsleven van onzen Heiland voor ons heeft verhuld.

Hij heeft als knaap, als jongeling, als jonge man in het huis van Jozef en Maria ons alledaagsche, menscheleke leven meegeloefd.

Ge moogt Hem u vrijelijk voorstellen in de werkplaats, met het schootsvel voor, gelijk Hij daar heeft geschaafd en gezagd en de nagels in het hout heeft gedreven.

Zóó hebben de Nazareners Hem gekend. Zóó heeft Hij onder hen geleefd.

Hij heeft zich niet geschaamd hun in alles gelijk te worden.

Hij heeft in hun arbeid meegearbeid.

En toen hebben zij zich straks aan Hem geërgerd. Want ze hebben wel een Messias verwacht. Maar niet zulk een Messias. Ze hadden zich een eigen Messias gedroomd. En toen de Messias kwam, zoo heél gewoon, de timmerman van Nazareth, heél niet beantwoordend aan hun droomenideaal, hebben ze zich aan Hem gestooten. En Hem weggestooten.

Er is in onze goedbedoelde aarzeling om van Jezus menschelek leven te spreken en dat menschelek leven in te denken, een groot gevaar.

Dit gevaar, dat ook wij ons aan Hem ergeren. En dat ook wij Hem wegstooten.

Maar zóó kwam Hij. Zóó is Hij onze Middelaar geweest. Zóó is Hij nog onze Middelaar.

Als twaalfjarige knaap is Hij zich bewust te moeten zijn in de dingen Zijns Vaders.

Bij Zijn openlijk optreden als Messias zegt Hij keer op keer te moeten werken de werken desgenen, die Hem gezonden heeft. Mijn spijze is, dat Ik doe den wil desgenen, die Mij gezonden heeft en Zijn werk volbrengt.

En toen Hij op het punt stond van deze aarde te scheiden, vlak vóór Zijn groote lijdenswerk, dat alle voorafgaand werk in bloed zou bekronen, kon Hij met vrugmoedigheid uitzeggen, wat geen enkel sterveling Hem ooit zal kunnen nazeggen: „Vader, Ik heb U verheerlijkt. Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt te doen.”

Tot die dingen des Vaders, waarin Hij moest zijn... tot dat werk des Vaders, dat Hij heeft voleindigd, heeft in de verborgen stilte van Zijn Messiasleven, achttien jaren lang, in de werkplaats van Nazareth behoord de alledaagsche timmermansarbeid.

Laat het ons niet ergeren, gelijk het de Nazareners geërgerd heeft.

Als we er ons aan slooten, slooten we Hem weg.

We mogen niet zeggen, dat het indenken van dit timmermansleven onzen Heiland neerhaalt.

We mogen ons wel tot aanbiddens toe verwonderen, dat onze Heiland, Zoon van God, God uit God en Licht uit Licht, zich zoo diep heeft willen vernederen totdat Hij ook onzen dagelijkschen arbeid, den handenarbeid vond.

Elke zelfvernederen van onzen Heiland heeft ten doel ons vernederd leven op te heffen.

Juist in deze vrijwillige zelfvernederen als menschenzoon in den timmermanswinkel van Nazareth, heeft Jezus onzen handenarbeid in het zweet des aanschijns willen heiligen.

Hij nam dien arbeid op. Hij maakte die alledaagsche bezigheden, dat kloven, hakken, zagen, schaven, tot dingen Zijns Vaders, tot werken desgenen, die Hem gezonden heeft.

Hier is het oordeel over onze hedendaagsche levenswaardering, welke, neen niet theoretisch maar toch al te vaak practisch, den handenarbeid voor minderwaardig rekent.

Hier komt Jezus, de Zoon van God, naast ons staan aan de werkbank en als het zweet van het voorhoofd druipt, zegt Hij tot Zijn discipel: „de dingen mijns Vaders, het werk van Mij Zender, uw goddelijk beroep!”

Gelukkig, als we niet enkel in de kerk maar ook in ons werk Zijn stem mogen verstaan!

G. R. K.

KERKELIJK LEVEN.

Het geschil tusschen onze Amerikaansche broeders.

II.

In ons bleefend artikel betoogden wij, dat het geschil tusschen onze Amerikaansche broeders in zake de Algemeene Genade nog niet is beslecht. Integendeel komt men al feller tegenover elkander te staan. Maar tot een communis opinio heeft dit nog niet geleid. De hoop is bij veelan gevestigd op een beslissing van de komende Synode.

Daartegenover spraken wij den wensch uit, dat die Synode geen materiele beslissing zal nemen, doch alleen een formele. Dat zij niet zal vaststellen: zoo staat het met deze zaak, maar dat zij aan een Commissie zal opdragen dit vraagstuk in studie te nemen.

Als ik nu eerst het boek van de predikanten Danhof en Hoeksema bespreek, wil ik er nog even aan herinneren, dat ik er niet aan denken kan in deze artikelen den inhoud van dit boek enigszins compleet voor onze lezers uiteen te zetten, nog minder mijn instemming te betuigen met treffende opmerkingen of kritiek uit te brengen op m.i. bedenkelijke redeneeringen. Als ik van al de uitroepsteekens, vraagteekens, kruisjes, waarmee ik den rand versierde of liever ontierde, het mijne zeggen wou, zou ik zeker een boek moeten schrijven, driemaal zoo dik als dit is.

Wanneer ik onzen lezers een eenigszins juist inzicht mag geven in dit werk en daarbij mijn indrukken hun mag mededeelen, ben ik reeds dankbaar.

Toen ik dit boek gesloten had en mij rekenschap gaf van mijn gevoelens daaromtrent, kwam het eerst bij mij boven een zeker gevoel van spijt.

Ongetwijfeld hebben de schrijvers van dit boek het niet zoo kwaad gemeend, maar hun toon doet niet zoo welvuldig aan, als men in een dispuut over zoo ernstige zaak wel wenschen zou.

Die toon is van zekere hoogheid niet vrij te pleiten. Niet vergeten mag worden, dat zij zoo nu en dan ook aan hun bescheidenheid uiting geven. Maar deze betugingen worden toch ver overtroffen door den geest, waarin het geheel is geschreven. Teveel schrijven zij in triumfantelijken toonaard, alsof zij op die manier anderen hun triumf wilden suggereren. Nu kunnen zij voor zichzelf wel meenen, dat hun overwinning verzekerd is. Maar zoolang zij dit meenen, zijn ze nog niet tot de zoo noodige zelfbesinning gekomen. Wie acht, dat hij in een kwestie als deze gelijk heeft, zal bij kalm nadenken heel anders te werk gaan. Meer schuchter, om zoo mogelijk voet voor voet terrein te veroveren. Want deze taak hebben de genoemde broeders te verrichten. Niet alleen toch wordt hun gevoelen hier te lande niet gedeeld, zij laten zelf doorschemeren, dat onder de leidende mannen in Amerika veel meer tegenstanders dan voorstanders van hun opinie gevonden worden. In zulk een positie is het altijd verstandiger rustig en overtuigend voort te arbeiden. Nooit mag men een houding aannemen, die naar buiten den indruk wekt: wij weten het. Dan speelt men gevaarlijk spel. Want of men prikkelt zijn tegenstanders en verwijderd hen verder van zich dan ooit, of men wekt hun spothust op. Beide zijn te betreuren. Als men verpeweg het grootste deel zijner broeders tegenover zich vindt, mag men zich wel gedurig afvragen: maar zou het niet kunnen zijn, dat ik mij vergis. En dat stemt vanzelf tot grooter omzichtigheid in zijn oordeel.

Die hebben de predikanten Danhof en Hoeksema niet voldoende in acht genomen.

In hun „Voorwoord” beluistert men bijna den beurtzang: „Wij hebben onze duizenden verslagen.”

Daarin verklaren zij niet meer of minder: „Dr Kuiper heeft in zijn Gemeene Gratie een ongeroformeerd spoor betreden.”

Die hun gevoelens niet deelen bestempelen zij als „drijvers van de z.g. gemeene genade”.

Ten opzichte van een hunner bestrijders, De Van Baalen, veroorloven zij zich de spotachtige uitdrukking „de broeder uit Munster (niet in Westphalen, maar in Indiana)”.

Over wat achter hen ligt, schrijven zij: „En ons scheen werkelijk niets anders overgelaten den de keuze tusschen bekeering van onzen dwaalweg en uitreding. Dan, ook dit liep uit op een teleurstelling. De aangevallen broeders (n.l. De Danhof en De Hoeksema. H.) hadden binnen korten tijd een brochure gereed, waarin de broeder uit Munster van antwoord werd gediend... En naar men ons van meer dan een zijde verzekerde, was de eerste schittering van de zon, in Munster opgegaan, tamelijk wel beneveld, indien ook niet in duisternis verdwenen.”

En van de bestrijders in het algemeen wordt geproncleerd: „An een principieele bespreking der zaak waagde zich nog niemand.”

Let op dat waagde.

Als zij hun overtuiging te kennen gaven, dat nog niemand hun principieel had weerlegd, zou het iets anders zijn.

Maar nu klinkt het zoo uitdagend en grievend: niemand waagde het.

Het schijnt niet in hen op te komen, dat velen het

misschien niet wilden en meenden alleen enkele opmerkingen te moeten maken ten aanzien van de meest opvallende foutieve voorstellingen.

Nooit kan een schrijver er aanspraak op maken, dat men zijn betoog van stuk tot stuk zal ontzenuwen.

Men heeft dit aan de vrijheid van zijn opponenten over te laten.

En wanneer deze zwijgen, bekemen zij daarmee allermint overwonnen te zijn.

Als iemand mij in een of ander blad aanvult en ik reageer daarop in het geheel niet, dan mag men dat toch niet zoo uitleggen, dat ik niet weet daarop te antwoorden.

Indien een redakteur, die veel schrijft, op alles wat tegen hem gericht is, ingaat, dan zou hij daarmee wel dagwerk hebben.

Hij heeft zich nauwgezet af te vragen, waaraan hij zijn tijd en arbeidskracht mag besteden en waaraan niet.

Misschien zullen enkele bestrijders van de predikanten D. en H. na dit boek redeneeren: ik zal volstaan met enkele bezwaren kenbaar te maken, maar niet mijn principieele bestrijding wacht ik, tot de schrijvers hun gevoelen volledig hebben bloot gelegd. Zelfs maken De D. en H. principieele bestrijding zeer moeijlijk. Zij berichten toch op de eerste bladzijde van hun „Voorwoord”: „Natuurlijk is dit niet het laatste, dat we over dit onderwerp danken en schrijven. Daartoe is het onderwerp te machtig, te alomvattend, te veelbetekend. Ook in de toekomst hopen we zoo nu en dan iets ten beste te geven over en in verband met het onderwerp der vrije genade onze Gods.” Nu eischt het persfatsoen feitelijk, dat men iemand eerst den tijd gunt zijn gedachten geheel te ontwikkelen. Men zou dus het recht hebben te wachten, tot de predikanten D. en H. verklaren: nu hebben wij voorloopig uitgeproken. Uitschakelen wil ik nog de vraag of men achter deze woorden niet de gedachtegang zal zoeken: wat men ook tegen ons schrijft, men kan ons toch niet overtuigen, wij welen het toch beter, wij zullen iedereen wel van repeliek dienen.

Daarbij komt de mogelijkheid, dat De D. en H. „principieel” vereenzelvigden met „uitvoerig”.

En wat ik uit het „Voorwoord” aanhaalde, wordt heel het boek door bevestigd.

Dit is jammer, tienwerf jammer.

Versta mij wel. Ik beschuldig de schrijvers niet van hoogheid des harten.

Krachtens de liefde, die alle dingen hoort en alle dingen verdraagt, neem ik ganne aan, dat het hun gedurige bode is: „Houd Uw knecht ook terug van trotschheden.”

Maar dit is mijn bezwaar, dat zij zich niet gehoed hebben voor den schijn van hoogheid in hun werk.

En immers wordt het ons door den Heere bevolen, dat wij ook voor den schijn des kwaads ons hoeden zullen.

Opzettelijk wijdde ik een artikel aan den vorm van dit boek.

Want in het geschil, dat onze broeders bezig houdt, komt het op den vorm zoo aan.

Men mag elkander wel de waarheid zeggen, in niterate gevallen ook scherp de waarheid zeggen, indien dit dienen kan tot verheldering, maar de schijn van hoogheid dient tot allen prijs gemeden.

Die kweekt verzet. Die vervreemdt.

In het stadium, waarin het geschil nu gekomen is, onthoude men zich van al wat prikkelen kan.

Leert de geschiedenis van Christus' kerk het niet vaker, dat scheuring meer door een onaangenamen vorm, dan door het inzicht in de waarheid werd veroorzaakt?

Niet achter iedere scheuring school principieel verschil.

Laat mij dan een beroep mogen doen op de broederlijke liefde van De D. en H. om voortaan zich te sponen aan uitdrukkingen, welke het broederhart wonden.

Een sfeer van broederlijke liefde is het eerste, wat men in ons kerkelijk Amerika, dat zulk een beweging tijd doormaakt, noodig heeft.

— Het Soefisme.

Reeds onze kroniekschrijver roerde even dit nieuwe verschijnsel, dat thans in Nederland de aandacht trekt, aan.

In het buitenland was deze beweging reeds eer bekend. En het heeft ons eenigszins verwonderd, dat men er in ons land zoo niets van hoorde.

Hier houdt men toch ook wel van wat nieuws. Inmiddels zijn er toch ook hier eenige brochures over verschenen.

Mocht de beweging zich uithreiden, dan hoop ik naar aanleiding van deze brochures het Soefisme aan een meer breede kritiek te onderwerpen.

Doch als voorloopige oriëntteering kan zeer goed dienen een artikel uit de „N. R. Ct.”

De profet, die de Soefi-boodschap sinds 1910 naar het Westen brengt en ook ons land met zijn bezoek hoop te veroeren, heet Inayat Khan.

Als leider van de Nederlandsche Soefi-beweging wordt genoemd de heer H. P. van Tuyll van Serooskerke, woonachtig in Den Haag. Daar houden de leden sedert geruimen tijd des Zondags kerkdienst. Ook in Amsterdam werd den 13den van dit jaar de eerste kerkdienst ingericht. Volgens den correspondent moet Inayat Khan in ons land reeds een vrij talrijke schaar van aanhangers hebben verkregen. Hij zou ons een dienst hebben bewezen, wanneer hij terloops had aangegeven, wat hij onder een „vrij talrijke” schaar verstaat. Ervaring leerde ons ten opzichte van sekten en andere bewegingen voorzichtigheid.

Eerst dan iets over den kerkdienst.

Dez
woord
een e
schille
woorde
envol
het u
Er ligt
Doch het
seerd, ald
Dit
der S
afzond
tal el
nog
te be
gemeer
neer
bij de
deel v
heid i
wegin
De gew
ieder m
Maar h
Toe
verdra
heid.
Inay
en s
En w
zal de
van o
het O
Ind
kunne
vrijzin
beschi
Send
orthoc
ontott
geheir
predik
houd
gods
velen,
gepre
gezagt
Een bu
haar door
Maar v
betreff:
Ina
der p
volker
88:7,
bijzon
plan
zijn e
bereikt
ieder
te sh
past.
Oog
het S
medin
God.
Die
schille
Krisht
en M
deren
geleof
de w
op lie
een v
der
die v
zal e
een v
haar
roep.
Wij kun
inhouden.
Ook hier
Wat er
terecht ko
een open
Nu
vange
delim
midde
de ge
persoo
een r
er ee
de so
Inaya
der
lezer
weerk
deze
lijfel
Het Soe
uit het t
Veel ac
Immers
De
aan
gen
zipe
leef
als l
dan